

מועצת
העיתונות בישראל

مجلس الصحافة في اسرائيل

СОВЕТ ПО ДЕЛАМ ПРЕССЫ В ИЗРАИЛЕ

ISRAEL PRESS COUNCIL

תקנון האתיקה המקצועית של העיתונות תקנון מועצת העיתונות בישראל

הקדמה

השופטת (בדימ') דליה דורנר
נשיאת מועצת העיתונות בישראל

על העיתונות, במטרה למנוע זליגת מידע שלא אושר על ידי הצנזורה, מחייבים סיקור שוויוני ונאמן על המתרחש בעורף והקפדה מיוחדת על כבודם של נפגעים ומשפחותיהם.

הגם שמועצת העיתונות היא גוף וולונטרי ולתקנון אין מעמד של דין, הכיר בו בית-המשפט העליון כמשקף את האתיקה העיתונאית, ובהפרת כלליו כעבירות אתיקה. אף התקנון עצמו קובע כי בית-הדין לאתיקה של מועצת העיתונות מוסמך לדון ולפסוק בתלונות על הפרת כללי האתיקה העיתונאית גם נגד עיתונאים ועיתונים שאינם חברים במועצת העיתונות.

כללי האתיקה אינם משקפים אפוא הסדרים פרטיקולאריים החלים על חברי מועצת העיתונות בלבד, אלא עניינו של התקנון הוא בנורמות מקצועיות של העיתונאות.

אכן לנוכח האופי של מקצוע העיתונאות, שבבסיסו חופש הביטוי, ותפקידו במשטר דמוקרטי לבקר את רשויות השלטון ולתת במה לדעות שונות, החוק לא הסדיר מקצוע זה ולא הקים גוף המוסמך לאכוף את כללי האתיקה המקצועית. וכך ראוי. שכן, השמירה על עיתונות חופשית מהתערבות השלטון היא תנאי לקיומה של דמוקרטיה. אלא שלנוכח כוחה של העיתונות ופגיעתן הרעה של הפרות כללי האתיקה מוגשות מדי פעם בכנסת הצעות חוק שמטרתן לרסן כוח זה ולהטיל בחוק מגבלות שונות על התקשורת.

כיבוד כללי האתיקה העיתונאית נדרש אפוא למניעת התערבות שלטונית מזיקה בחופש העיתונות, והוא חיוני לקיומה של תקשורת חופשית, אחראית והוגנת.

למעלה מארבעים וחמש שנים חלפו מאז אושר על ידי מועצת העיתונות תקנון האתיקה הראשון, שכלל מספר מצומצם של כללים. זאת מתוך הבנה כי מדובר בגרסה בסיסית, שתהיה נתונה לשינויים, לתוספות ולעדכונים. ואכן, במהלך השנים הורחב התקנון ונוספו לו כללי אתיקה רבים ששיקפו את השינויים שחלו בתקשורת ובחברה בישראל. התקנון המעודכן משקף את "האני מאמין" של התקשורת בימי שלום כבימי מלחמה. הוא חל על התקשורת לסוגיה - המודפסת, האלקטרונית והאינטרנטית.

בצד עקרונות הצהרתיים, הנוגעים לתפיסות יסוד של עיתונות חופשית - נאמנות לאמת, אומץ לב, אחריות, יושר והגינות - התקנון כולל כללי התנהגות מפורטים של אסור ומותר. מהם הדרושים לפעולה תקינה של העיתונות, כגון חובת בדיקת הנכונות של הידיעה, אפשרות הוגנת לתגובה וחיסיון המקורות; מהם המיישמים את דרישת ההגינות, כגון איסור ניגוד עניינים והבחנה בין פרסומת לידיעות ודעות; ומהם האוסרים פרסומים הפוגעים בפרטיות שאין בהם עניין ציבורי או שפגיעתם בפרטיות עולה על העניין הציבורי בהם, כגון איסור פרסום שמות, תמונות ופרטים מזוהים אחרים של קטינים (איסור שיסודו בחוק), של חשודים בעבירה עד להתייצבותם בבית המשפט ושל חללי ופצועי מלחמות ואסונות אחרים לפני שהידיעה על הפגיעה הגיעה למשפחותיהם. לאחרונה נוספו איסורים מפורטים המבטיחים קיום כלל אחרון זה.

לאחר מלחמת לבנון השנייה נקבעו כללי אתיקה לימי חירום, המשתלבים בעקרונות של עיתונות חופשית, הנדרשת גם בעת חירום לנהל שיח ושיג חופשי ואף ביקורתי, מתוך אחריות. הכללים המיוחדים החלים בעת חירום מטילים חובות נוספות

ספטמבר 2010

תשרי תשע"א

נשיאות מועצת העיתונות

נשיאת המועצה

השופטת (בדימוס) דליה דורנר

מ"מ נשיאת המועצה

עו"ד ארנה לין

מזכ"ל המועצה

אריק בכר

פרופ' שולמית אלמוג (נציגת ציבור)

פרופ' אהרון בן-זאב (נציג ציבור)

יוסי בר-מוחא (נציג העיתונאים)

ורד ברמן (נציגת העיתונאים)

דני זקן (נציג העיתונאים)

ד"ר מוחמד ותד (נציג ציבור)

יצחק טוניק (נציג העורכים והמו"לים)

משה טימור (נציג העיתונאים)

מתתיהו טננבאום (נציג העורכים והמו"לים)

בן-דרור ימיני (נציג העיתונאים)

סוהיל כראם (נציג העורכים והמו"לים)

רימון לוי (נציג העורכים והמו"לים)

פרופ' יחיאל לימור (נציג ציבור)

אבי פו (נציג העיתונאים)

אלי פלאי (נציג העורכים והמו"לים)

פרופ' יהודה פרידלנדר (נציג ציבור)

יואב צור (נציג העורכים והמו"לים)

ד"ר יהודית ריכטר (נציגת ציבור)

עמוס רגב (נציג העורכים והמו"לים)

עמוס שוקן (נציג העורכים והמו"לים)

עו"ד חיים שיבי (נציג העיתונאים)

פרופ' עמוס שפירא (נציג ציבור)

מרדכי שקלאר (נציג העורכים והמו"לים)

הרב יובל שרלו (נציג ציבור)

משקיפים בנשיאות

עו"ד עמיהוד בן-פורת

עו"ד יעל גרוסמן

מליאת מועצת העיתונות

נציגי ציבור

פרופ' שולמית אלמוג

עו"ד אילן בומבך

פרופ' אהרון בן-זאב

פרופ' הדרה ברמור

פרופ' דני גוטוויין

ד"ר אמל ג'מאל

ד"ר הנרייט דהאן כלב

השופטת דליה דורנר

ד"ר מוחמד ותד

עו"ד אופיר טל

פרופ' רבקה כרמי

הרב משה חיים לאו

פרופ' דן לאור

פרופ' יחיאל לימור

עו"ד ארנה לין

יצחק מאיר

אליס ניימן

עו"ד אורי סלונים

פרופ' נחום פינגר

פרופ' יהודה פרידלנדר

ד"ר יהודית ריכטר

פרופ' עמוס שפירא

הרב יובל שרלו

נציגי העיתונאים

יעקב אחימאיר

אורי בינדר

גד בן יצחק

יוסי בר-מוחא

ורד ברמן

אחיה גינוסר

חיותה דביר

ויקטוריה דולינסקי

אליעזר דר-דרזנר

אודי הירש

דני זקן

סוהיל חדד

יצחק טאוב

משה טימור

יהודית יחזקאלי

בן-דרור ימיני

ברוך מאירי

אבי פו

ציפי רומן

חיים שיבי

נציגי העורכים והמו"לים

גלית אלטשטיין (גלי צה"ל)

יוסי אליטוב (משפחה)

דב אלפון (הארץ)

זוהיר בהלול (רדיו אשמש)

אשר בהרב (ישראל היום)

עו"ד מאיר בלייך (מעריב)

דוד בן-בסט (רדיוס, רדיו לב המדינה)

עוזי בנימין (העין השביעית)

בסאם ג'אבר (פנורמה)

ד"ר יעקב הכט (איגוד האינטרנט

הישראלי)

יצחק טוניק (גלי צה"ל)

מתתיהו טננבאום (המודיע)

סוהיל כראם (רדיו א-שמש)

רימון לוי (איגוד האינטרנט הישראלי)

אלי פלאי (משפחה)

יואב צור (מעריב)

עמוס רגב (ישראל היום)

עמוס שוקן (הארץ)

במבי שלג (ארץ אחרת)

אלישע שפיגלמן (רשות השידור)

מרדכי שקלאר (רשות השידור)

תקנון האתיקה המקצועית של העיתונות

אושר במליאת מועצת העיתונות ביום 16.5.96

הגדרות: (תיקון 7.1.03)

1. "עיתון" - לרבות אמצעי תקשורת אלקטרוניים ועיתונים מקוונים ולרבות הבעלים, המו"ל והעורך האחראי של אמצעי התקשורת.
- "עיתונאי" - לרבות עורך.
- "אדם" - לרבות תאגיד, חבר בני אדם מואגד או בלתי מואגד וגוף ציבורי.

- ג. לא יובאו דברים בשמו של אדם אלא אם הם מובאה ישירה ומדויקת מפיו או ממסמך בכתב. מכתב למערכת מותר לפרסם שלא כלשונו אם כותבו לא אסר זאת מראש ואם בעריכה לא היה משום שינוי מהותי בתוכן המכתב או במשתמע ממנו.

בדיקת העובדות

5. א. לפני פרסום ידיעה כלשהי, יבדקו העיתון והעיתונאי את נכונותה במקור המהימן ביותר ובוהירות הראויה לפי נסיבות העניין.
- ב. דחיפות הפרסום לא תפטור מבדיקת נכונות הידיעה כאמור.
- ג. העובדה כי ידיעה התפרסמה בעבר לא תפטור את הבא להסתמך עליה בפרסום מבדיקת מהימנות הידיעה.

אוביקטיביות

6. א. עיתון ועיתונאי יבחינו בפרסום בין ידיעות לבין דעות.
- ב. ידיעה המתפרסמת במסגרת של הבעת דעה יחולו עליה כללי האתיקה הנוגעים לידיעות.
- ג. פרסום ידיעות יהיה הוגן וללא הטיה.
- ד. הכותרת לא תהיה מטעה.
- ה. עיתון ועיתונאי יבחינו בפרסום בין פרסומת לחומר מערכתי, באופן שלא תפורסם פרסומת הנחזית כחומר מערכתי.

חופש העיתונות ואחריותה המקצועית

2. עיתון ועיתונאי יהיו נאמנים לחופש העיתונות ולזכות הציבור לדעת בהגישם לציבור שרות מקצועי ובפרסום מדויק, הוגן ואחראי של ידיעות ודעות.

יושר והגינות

3. א. עיתון ועיתונאי יפעלו ביושר, בהגינות וללא מורא.
- ב. הבטיחו עיתון או עיתונאי למקור שהידיעה שמסר או הדעה שהביע לא יפורסמו, לא יימסרו אלה לפרסום אף אם יש בהם ענין לציבור.

נאמנות לאמת

4. א. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי בידעין או ברשלנות דבר שאינו אמת, אינו מדויק, מטעה או מסולף.
- ב. לא יימנעו עיתון ועיתונאי מלפרסם מידע שקיים עניין ציבורי בפרסומו, לרבות בשל לחצים פוליטיים, כלכליים או אחרים וכן בשל חרם או איום בחרם מודעות.

תיקון טעויות, התנצלות ותגובה

7. טעויות, השמטות או אי דיוקים שהם מהותיים בפרסום עובדות, יש לתקן במהירות, בהגינות ובהבלטה הראויה ביחס לפרסום המקורי. בנוסף לכך תפורסם במקרים המתאימים גם התנצלות. במקרים המתאימים תינתן לאדם שנפגע אפשרות הוגנת להגיב על טעות, השמטה או אי דיוק מהותיים במהירות ובהבלטה הראויה ביחס לפרסום המקורי.

פרטיות ושם טוב

8. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי ללא הסכמתו של אדם דבר הנוגע לפרטיותו או לשמו הטוב והעלול לפגוע בו, אלא אם קיים עניין ציבורי בפרסום ובמידה הראויה. פרסום דבר כאמור מצריך ברגיל בירור מוקדם עם הנוגע בדבר ופרסום הוגן של תגובתו.

קורבנות

9. א. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שם, צילום או פרטים מזהים אחרים של אדם שנספה או נפגע באופן חמור במלחמה, בתאונה או באסון אחר, לפני שהידיעה על מותו או פגיעתו של אותו אדם באה לידיעת משפחתו הקרובה מפי גורם מוסמך, אלא אם קיימות נסיבות חריגות של עניין ציבורי בפרסום לאלתר.
ב. בקבלת החלטה בעניין פרסום שם, צילום או פרטים מזהים אחרים של אדם שנספה או שנפגע באופן חמור במלחמה, בתאונה או באסון אחר, יתחשבו העיתון והעיתונאי בבקשת בני משפחת הקורבן שלא ליתן פרסום לפרטים אלה וישקלוה כנגד העניין הציבורי בפרסומם. הפרסום יהיה באופן, במידה וברגישות הראויים.

ג. (תיקון 15.6.10) לא יפנה עיתונאי בדברים אל בני המשפחה הקרובה של אדם שנספה או נפגע באופן

חמור במלחמה, בתאונה או באסון אחר, לפני שווידא שהידיעה על מותו או פגיעתו של אותו אדם הובאה לידיעת בני משפחתו הקרובה מפי גורם מוסמך.

ד. (תיקון 15.6.10) לא יתקרב עיתונאי למקום הימצאם של בני המשפחה הקרובה של אדם שנספה או נפגע באופן חמור במלחמה, בתאונה או באסון אחר, לפני שווידא שהידיעה על מותו או פגיעתו של אותו אדם הובאה לידיעת בני משפחתו הקרובה מפי גורם מוסמך.

ה. (תיקון 15.6.10) לא יפרסם עיתון תמונות של בני משפחתו הקרובה של אדם שנספה או נפגע באופן חמור במלחמה, בתאונה או באסון אחר, שצולמו ב-24 השעות הראשונות לאחר שנודע להם על האסון, אלא בהסכמת המצולמים.

ו. בקבלת החלטה בעניין פרסום שם, צילום או פרטים מזהים אחרים של קורבן פשיעה, יתחשבו העיתון והעיתונאי בבקשת הקורבן שלא ליתן פרסום לפרטים אלה וישקלוה כנגד העניין הציבורי בפרסומם. הפרסום יהיה באופן, במידה וברגישות הראויים.

ז. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שם, צילום או פרטים מזהים אחרים של קורבן עבירת מין אלא בהסכמתו.
ח. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי ידיעה בדבר מצב בריאותו של פצוע, קורבן פשיעה או עבירת מין אלא בהסתמך על מקור רפואי מוסמך.

ט. (תיקון 16.3.03) לא יפרסמו עיתון ועיתונאי כל דבר הקשור בעבר המיני של מתלוננת או מתלונן בעבירת מין, למעט מידע על קשר אישי קודם עם הנילון.
י. (תיקון 18.9.08) בדיווח על התאבדויות על העיתון והעיתונאי לגלות רגישות וזהירות, ובדרך כלל ראוי להימנע מפרסום פרטים על שיטת ההתאבדות.

קטינים (תיקון 26.3.97)

10. א. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שם, צילום או פרטים

הליכים פליליים

12א. עיתון ועיתונאי יכבדו בפרסומיהם את העיקרון

היסודי שכל אדם הוא בחזקת חף מפשע אלא אם נמצא אשם בדין.

ב. (1) (תיקון 25.6.07) לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שם, צילום או פרטים מזוהים אחרים של חשוד בעבירה שנעצר אך טרם הובא בפני בית משפט, אלא אם הסכים לכך או אם קיים עניין ציבורי הקשור לעיתוי הפרסום, נסיבות העבירה, אופיה, חומרתה או מעמדו הציבורי של החשוד.

(2) (תיקון 25.6.07) לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שם, צילום או פרטים מזוהים אחרים של חשוד בעבירה בטרם נעצר ובטרם הובא בפני בית משפט, אלא אם הסכים החשוד לפרסום או אם התקיימו התנאים הבאים:

(א) הודע לחשוד מבעוד מועד דבר החשד וניתנה לו שהות נאותה להגיב בטרם הפרסום.

(ב) קיים עניין ציבורי הקשור לעיתוי הפרסום, נסיבות העבירה, אופיה, חומרתה או מעמדו הציבורי של החשוד.

ג. (1) (תיקון 13.2.02) בכיסוי ההליך הפלילי אין ליצור מראית עין מובהקת של כוונה להשפיע על תוצאות המשפט. בכלל זה, אין לפרסם במהלך המשפט הערכה נחרצת של העדויות או העמדות של הצדדים או עמדה לגבי תוצאה מסוימת של ההליך.

(2) (תיקון 13.2.02) על אף האמור לעיל, אין מניעה לפרסם פרשנות משפטית של הדין, משמעויות והשלכותיו, בכל שלב שהוא, ולאחר מתן פסק דין או החלטת ביניים - התייחסות ביקורתית לגבי הכרעות משפטיות או עובדתיות שניתנו בהם.

ד. פורסם בעיתון דבר חשד, הגשת כתב אישום או הרשעת אדם, ונודע לעיתון ולעיתונאי באופן מוסמך כי הוסר החשד או לא הוגש כתב האישום או בוטל או זוכה

מזהים אחרים של מי שטרם מלאו לו 14 שנה, בנסיבות העלולות לפגוע בשמו, בפרטיותו או ברווחתו, אלא בהסכמת הוריו או אפוטרופסו ואם קיים עניין ציבורי בפרסום המזהה ובמידה הראויה.

ב. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שם, צילום או פרטים מזוהים אחרים של מי שמלאו לו 14 שנה וטרם מלאו לו 18 שנה, בנסיבות העלולות לפגוע בשמו, בפרטיותו או ברווחתו, אלא אם קיים עניין ציבורי בפרסום המזהה ובמידה הראויה.

ג. (תיקון 15.4.10) אי פרסום צילום ופרטים מזוהים פירושו הסתרה או טשטוש מוחלט של כל פרט העלול להסגיר את זהותו של הקטין, ובכלל זה טשטוש היקף כל הפנים של הקטין וטשטוש קולו כך שלא ניתן יהיה לזהותו.

ד. (תיקון 15.4.10) כדי להבטיח את ביצוען של הוראות סעיף זה, תיבדק כל כתבה או ידיעה הנוגעת לקטין והעלולה לפגוע בשמו, פרטיותו וברווחתו, לפני פרסומה, על ידי העורך המוסמך של כלי התקשורת.

חולים ותורמי אברים

11. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שם, צילום או פרטים מזוהים אחרים של חולה נפש, מכור לסמים או לאלכוהול, תורם או נתרם של אברים וחולה סופני ללא הסכמתם או הסכמת בני משפחתם, לפי המקרה, אלא אם קיים עניין ציבורי בפרסום ובמידה הראויה.

הליכים משפטיים (תיקון 13.2.02)

12. א. סיקור משפט יתמקד בהליך המשפטי וישקף את ההליך באופן נאמן לאמת, הוגן ואחראי.

ב. יש להבחין בבירור בין סיקור ההליך לבין התייחסות לנושא הקשור במשפט, פרשנות ותחקיר עיתונאי שבפרסומם יש עניין ציבורי.

הנאשם בדין או נתקבל ערעורו של מורשע, לפי העניין, יפרסם זאת העיתון בהבלטה הראויה.

משפטים אזרחיים

13. א. בפרסום שעניינו הליכים משפטיים אזרחיים, יציגו העיתון והעיתונאי את עמדות כל הצדדים. אם הוגש כתב הגנה, יינתן לו פרסום הולם. אם טרם הוגש כתב הגנה, תינתן ברגיל לנתבע אפשרות לפרסום הוגן לעמדתו.
- ב. נדחתה או נמחקה תביעה בעניין אזרחי, יינתן לכך פרסום באופן דומה ככל האפשר לפרסום בדבר הגשת התביעה.
- ג. לא יפורסם דבר הנוגע לתביעה שנדחתה או שנמחקה כאמור אלא אם צוין דבר דחייתה או מחיקתה.
- ד. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי שאלות מתוך שאלון בהליך משפטי אזרחי, או פרטים כלשהם מתוכנו, אלא בצמוד לתשובות שניתנו לשאלות אלה.
- ה. (תיקון 6.9.99, תיקון 16.3.03) האמור לעיל בסעיף זה יחול, בשינויים המחויבים, על פרסום שעניינו עתירה לבג"ץ וגם על פרסום שעניינו הגשת תלונה למועצת העיתונות.

הצלת חיים (תיקון 16.3.03)

- 13א'. החובה המוסרית והחוקית החלה על כל אדם להושיט עזרה לאדם המצוי לנגד עיניו בסכנה חמורה ומיידית לחייו או לשלמות גופו, חלה גם על עיתונאי בעת פעולתו העיתונאית.

אפליה וגזענות

14. לא יפרסמו עיתון ועיתונאי דבר שיש בו משום הסתה או עידוד לגזענות או לאפליה פסולה על בסיס גזע, מוצא, צבע עור, עדה, לאומיות, דת, מין, עיסוק, נטייה מינית,

מחלה או נכות גופנית או נפשית, אמונה או השקפה פוליטית ומעמד חברתי-כלכלי.
לא יציגו עיתון ועיתונאי אפיונים אלה אלא אם הם נוגעים עניינית לנושא הפרסום.

ניגוד עניינים

15. א. לא יעמידו עצמם עיתון ועיתונאי במצב בו קיים חשש לניגוד עניינים בין חובותיהם כעיתון וכעיתונאי לבין כל אינטרס אחר.
- ב. מו"ל של עיתון ובעליו יפרסמו בעיתון אחת לשנה גילוי נאות של האינטרסים העסקיים והכלכליים המהותיים שיש להם בתחום התקשורת ומחוצה לו.
- ג. היה לעיתון אינטרס מהותי - כלכלי או אחר, בתחום התקשורת או מחוצה לו - בנושא של פרסום מסוים, יפרסם בצמוד לאותו פרסום גילוי נאות של האינטרס שלו.
- ד. שמותיהם של המו"ל, הבעלים והעורך של העיתון יופיעו בכל גליון שלו.

שימוש לרעה

16. א. לא יעשו עיתון ועיתונאי שימוש לרעה במעמדם, בתפקידם או בכוחם לפרסם או להימנע מפרסום.
- ב. לא יעשו עיתון ועיתונאי שימוש פסול במידע שהגיע לידיהם עקב עבודתם.

עיסוק נוסף

17. א. לא יעסוק עיתונאי בכל עיסוק, עבודה, שירות, יחסי ציבור, פרסומת ואיסוף מודעות המעוררים חשש או מראית עין לניגוד אינטרסים או להטעיית הציבור.
- ב. (תיקון 26.3.97) רואים כעיסוק נוסף המעורר חשש או מראית עין לניגוד אינטרסים או להטעיית הציבור, מבלי למעט מדרכי עיסוק נוסף אחרות -

הפרט, האזנת סתר שלא כדין וכל אמצעי אחר להשגת מידע העלול, בנסיבות העניין, לפגוע באופן חמור באמון הציבור בעבודה העיתונאית.

ציון מקור הפרסום

21. לא יציגו עיתון ועיתונאי כלשהם את עבודתם של עיתון ועיתונאי אחרים. בכל מקרה של ציטוט מידע שכבר פורסם באמצעי תקשורת אחר או על ידי סוכנות חדשות, יציגו העיתון והעיתונאי את זהות המפרסם המקורי.

חסיון עיתונאי

22. לא יגלו עיתון ועיתונאי מידע שנמסר להם בתנאי שישאר חסוי ולא יחשפו זהותו של מקור חסוי אלא בהסכמתו של המקור.

אתיקה בעיתון

23. א. עיתון ידאג להכשרה מתאימה של העיתונאים העובדים בו בתחום האתיקה המקצועית של העיתונות.
ב. מו"ל של עיתון ובעליו יבטיחו את קיום התנאים המאפשרים לכל עבודה עיתונאית הנעשית בעיתון להתבצע על פי העקרונות של האתיקה המקצועית של העיתונות.
ג. עיתון ועיתונאי רשאים לפנות לוועדת האתיקה של מועצת העיתונות בבקשה לחוות דעת בעניין עקרוני מתחום האתיקה המקצועית של העיתונות. ועדת האתיקה תפעל כגוף מייעץ.

עורך ועיתונאי

24. א. לא יפרסמו בשמו של עיתונאי כתבה או מאמר שתוכנם שונה באופן משמעותי על ידי עורך ללא הסכמת העיתונאי.

(1) תשדירי פרסום, יחסי ציבור או שירות דומה אחר הקשורים בתחום עיסוקו או מומחיותו של העיתונאי המגיש שירותים אלה;
(2) תשדירי פרסום, יחסי ציבור או שירות דומה אחר המוגשים על ידי עיתונאי העוסק בחדשות, באקטואליה, בפרשנות, בתחקירים או בראיונות על מיגוון נושאים;
(3) יחסי ציבור, פרסום או איסוף מודעות הנעשים על ידי עיתונאי על דרך קבע.

* חוות דעת מייעצת בדבר תחולת סעיף 17:

עיתונאי רשאי לפנות לוועדה של מועצת העיתונות בבקשה ליתן חוות דעת מייעצת בדבר חלותו של סעיף 17 על העיסוק הנוסף שהוא מבקש לעסוק בו. הסמכות ליתן חוות דעת מייעצת בשאלה הנדונה תוקנה לוועדת האתיקה שנקבעה בסעיף 23 לתקנון האתיקה או לוועדה מיוחדת שתוקם על ידי המליאה או הנשיאות למטרה זו, בהתאם לסעיף 32 לתקנון מועצת העיתונות.

טובת הנאה

18. לא יבקש ולא יקבל עיתונאי טובת הנאה בקשר לעניין הכרוך בעבודתו העיתונאית זולת מכלי התקשורת בו הוא מועסק.

אי תלות

19. לא יונחו עיתון ועיתונאי במילוי תפקידם על ידי כל גורם חיצוני שאינו גלוי ובמיוחד לא על ידי מפרסמים וגופים שלטוניים, כלכליים ופוליטיים.

אמצעים פסולים

20. לא ישתמשו עיתון ועיתונאי לשם השגת מידע באמצעים פסולים שיש בהם קלון למקצוע העיתונאות ובכלל זה אלימות, סחיטה, איום, פיתוי, חדירה שלא כדין לרשות

אתיקה בימי לחימה (תיקון 25.6.07)

26. א. תקנון האתיקה כולו חל גם בעת לחימה. לכללים

הבאים חשיבות מיוחדת בעת לחימה: 4, 5, 9,

13א', 14, 23.

ב. עיתון ועיתונאי יקבלו, במידת הצורך, אישור

הצנזורה הצבאית לפרסום ידיעה.

ג. עיתון, מו"ל של עיתון ובעליו יפעלו לסיקור הוגן,

אמין ושוויוני של המתרחש בעורף, בצד הדיווח על

המתרחש בחזית הלחימה.

ד. בנוסף לאמור בסעיפים 9א. ו-9ב., יכבדו עיתון

ועיתונאי את כבוד האדם והפרטיות של נפגעי לחימה,

לא יצלמו צילומי תקריב של פצועים או חללים ולא

ידווחו במישרין או בעקיפין (תוך שימוש ב"קודים") על

חללים ונפגעים קודם שנמסרה הודעה למשפחות.

ה. בנוסף לאמור בסעיפים 23א. ו-23ב. ידאגו עיתון,

מו"ל של עיתון ובעליו, ביחד עם מועצת העיתונות

ורשויות הצבא, להכשרה מקצועית ואתית ראויה של

עיתונאים המסקרים את החזית והעורף בעת לחימה.

ב. עורך שפסל לפרסום מאמר שחיבר עיתונאי לא יפגע

בזכותו של העיתונאי לפרסם את המאמר בעיתון אחר.

השעיה מעבודה עיתונאית והפסקתה

25. א. עיתונאי שהוגש נגדו ע"י המדינה כתב אישום בשל

עבירה פלילית, ידון בעניינו בית הדין לאתיקה של

מועצת העיתונות ויקבע אם יש בעבירה המיוחסת

לו קלון למקצוע העיתונאות. קבע בית הדין לאתיקה

שבאותה עבירה יש קלון למקצוע העיתונאות, יהיה

רשאי לחייב את העיתון להשעות את העיתונאי

מעבודתו העיתונאית במידה הראויה, כפי שיקבע בית

הדין לאתיקה על פי העבירה ועל פי מכלול הנסיבות,

וזאת עד להכרעת הדין הסופית.

ב. עיתונאי שהורשע בפסק דין סופי בעבירה שבית הדין

לאתיקה קבע שיש בה קלון למקצוע העיתונאות, יהיה

רשאי בית הדין לחייב את העיתון להפסיק את העסקתו

של העיתונאי במידה הראויה, כפי שיקבע בית הדין

לאתיקה על פי העבירה ועל פי מכלול הנסיבות.

ג. בדונו בהשעיה ובהפסקת ההעסקה כאמור, ינהג בית

הדין לאתיקה לפי סדר הדין שבתקנון מועצת העיתונות.

תקנון מועצת העיתונות

אושר במליאת מועצת העיתונות ביום 11.5.94. תוקן במליאת מועצת העיתונות ב-13.12.98, 6.9.99, 9.8.2006

מבוא

1. עיתונות חופשית היא תנאי לקיום משטר דמוקרטי, שלטון תקין והוגן, וחברה נאורה הנוטלת חלק בעיצוב גורלה. עיתונות טובה חייבת לשרת את החברה באספקת מידע וביקורת בנושאים שיש בהם ענין ציבורי באופן אמין, אחראי והוגן. מועצת העיתונות מופקדת על שמירת ערכי עיתונות חופשית וטובה. ובכללם חופש המידע, חופש הביטוי וחופש הבעת הדעה בישראל, ומייצגת את העיתונות ואת הציבור במאבק למען ערכים אלה. מועצת העיתונות תפעל להבטחת נאמנות לעקרונות האתיקה העיתונאית מצד כל העוסקים בעיתונות ותשקוד על קביעתן ואכיפתן של אמות מידה מקצועיות המושתתות על מחוייבות מוחלטת לאמת, לדיוק, להגינות, להגנה על כבוד האדם ויצירתו ולכיבוד צינעת הפרט. מועצת העיתונות מאשרת את האמנה אשר נחתמה ביום 27.5.93 בין נציגי הציבור, נציגי המו"לים והעורכים ונציגי העיתונאים במועצת העיתונות. האמנה מצורפת לתקנון זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

מטרות ותפקידים

2. ואלה המטרות והתפקידים של מועצת העיתונות:

- א. לשמור על חופש העיתונות ועל זכות הציבור לדעת;
- ב. להאבק נגד מגמות שיש בהן כדי להגביל הספקת מידע בעל עניין ציבורי ולהבטיח גישה חופשית אל מקורות מידע וחיסוי מקורות המידע של העיתונאי;
- ג. לקבוע כללי אתיקה לעיתונות, לשקוד על קיומם ולטפל בתלונות על הפרתם;
- ד. לפעול למען קידום הרמה המקצועית של העיתונות ובכלל זה ליזום ולארגן השתלמויות, כנסים, ימי עיון והרצאות, ולפרסם מידע וחומר הדרכה, באופן עצמאי או בשיתוף פעולה עם אחרים;
- ה. לפרסם דו"חות על עבודת המועצה, ובכלל זה החלטות עקרוניות שהתקבלו במוסדותיה;
- ו. לנקוט בכל הפעולות שיש בהן כדי לקדם את מטרות המועצה.

חברי המועצה

3. חברי מועצת העיתונות הם אלה: האיגוד הארצי של

עיתונאי ישראל, כל העיתונאים היומיים היוצאים לאור בישראל, סוכנות עת"ם, רשות השידור, הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, הטלוויזיה החינוכית, שידורי הטלוויזיה בכבלים וגלי צה"ל, ובלבד שקיבלו על עצמם, בכתב, את תקנון המועצה, את תקנון האתיקה של המועצה ואת מרות המועצה ומוסדותיה.

4. מליאת המועצה רשאית לקבל כחבר במועצה כל כתב עת או תחנת שידור אשר ביקשו בכתב להצטרף למועצה והודיעו בכתב כי הם מקבלים על עצמם את תקנון המועצה, את תקנות האתיקה של המועצה ואת מרות המועצה ומוסדותיה וכי הם מאפשרים לעובדיהם חופש התארגנות והתאגדות.

5. א. חבר במועצה, במשמעותו כבסעיף 3 לתקנון זה, רשאי לפרוש ממנה במתן הודעה בכתב 15 יום לפני

מועד הפרישה.

ב. פרישת חבר מן המועצה אינה פוטרת אותו מסילוק

חיוב כספי למועצה המתייחס לתקופה שלפני פרישתו.

6. א. המליאה רשאית, בהחלטה של שני שלישים מן

המשתתפים בהצבעה, להוציא חבר מן המועצה, אם

פעל בניגוד לתקנון או למטרות של המועצה או הפר את

מרות המועצה.

ב. ההצעה להוציא חבר מן המועצה תובא בפני המליאה

על ידי הנשיאות.

ג. לא תמליץ הנשיאות להוציא חבר מן המועצה ולא

תחליט המליאה להוציא חבר מן המועצה, אלא לאחר

שניתנה לו הזדמנות להופיע בפני הנשיאות או בפני

המליאה, לפי העניין, ולהשמיע טענותיו.

7. אלה מוסדות המועצה: המליאה, הנשיאות, הנשיא,

ממלא מקום הנשיא, ועדת הביקורת ובית הדין לאתיקה.

המליאה

8. המליאה היא המוסד העליון של מועצת העיתונות.

9. המליאה תורכב משלוש חטיבות: נציגי ציבור שיהיו

40% מחברי המליאה, עיתונאים שיהיו 30% מחברי

המליאה ועורכים ומו"לים שיהיו 30% מחברי המליאה.

10. העיתונאים חברי המליאה יבחרו על ידי האיגוד הארצי

של עיתונאי ישראל.

11. העורכים והמו"לים חברי המליאה יבחרו באופן הבא:

א. רשת ידיעות אחרונות, רשת מעריב ורשת הארץ

ימנו, כל אחת מהן, שלושה נציגים.

ב. כל כלי תקשורת אחר חבר במועצה ימנה נציג אחד.

ג. עם הצטרפותו של כל כלי תקשורת נוסף כחבר

במועצה הוא ימנה נציג אחד עד שלושה כפי שתחליט

הנשיאות באישור המליאה. בכל מקרה כזה יישמר

הייצוג היחסי של כל אחד ממרכיבי המועצה במליאה

ויגדל בהתאם לכך מספר נציגי הציבור ומספר נציגי

העיתונאים במליאה.

12. נציגי הציבור יבחרו ע"י המליאה. המועמדים יוצעו

ע"י הנשיאות או בכתב ע"י שבעה חברי מליאה. נציג

ציבור העומד לבחירה לתקופת כהונה נוספת לא ישתתף

בהצבעה.

13. חבר המליאה ייבחר לתקופה של שלוש שנים ויוכל

לשוב ולהבחר לתקופה או לתקופות נוספות.

14. המליאה תכנס לפחות שלוש פעמים בשנה ע"י נשיא

המועצה או, אם נבצר ממנו לעשות זאת ע"י ממלא

מקומו. היא תכנס לישיבה מיוחדת על פי החלטה של

הנשיאות או על פי דרישה בכתב של לפחות שלוש

מחברי המליאה.

15. מי שמכנס את הישיבה יקבע את סדר יומה. נשיא

המועצה יהיה יושב ראש המליאה. בהעדרו יושב בראש

המליאה ממלא מקומו או חבר אחר של הנשיאות

שיתבקש ע"י הנשיא או ע"י ממלא מקומו למלא תפקיד

זה.

16. סמכויות המליאה ותפקידיה הם:

א. לקבל דיווח על פעילות המועצה ועל תוכניותיה

ולאשר את תוכניותיה ככל שהללו ידרשו את אישור

המליאה.

ב. לבחור את נשיא המועצה ואת ממלא מקומו.

ג. לאשר את התקציב השנתי של המועצה.

ד. לדון ולהחליט בכל עניין אשר יועלה בפניה ע"י

הנשיאות, הנשיא או עשרה מחברי המליאה.

ה. להתקין את כללי האתיקה של המועצה.

ו. לקבוע את דמי החבר של חברי המועצה כמשמעותם

בסעיף 3 דלעיל על פי הצעה של נשיאות המועצה,

בכפוף לאמור בסעיף 34 להלן.

ז. להחליט על התקשרות עם גופים בישראל ומחוץ

לישראל.

ח. להקים קרנות ולקבוע פרסים בשם המועצה.

לשוב ולהבחר לתקופה או לתקופות נוספות.

ב. הנשיא וממלא מקום הנשיא יבחרו לתקופה של

שלוש שנים ויוכלו לשוב ולהבחר לתקופה נוספת.

ג. ממלא מקום הנשיא יהיה כשיר להבחר כנשיא אף

בתום שתי תקופות רצופות כממלא מקום הנשיא ולכהן

כנשיא עוד שתי תקופות רצופות.

ד. חבר הנשיאות שנפסקה חברותו במליאה, תיפסק גם

חברותו בנשיאות.

20. הנשיאות תכונס ע"י הנשיא או, אם נבצר ממנו לעשות

זאת או עפ"י בקשתו, ע"י ממלא מקום הנשיא או עפ"י

דרישה בכתב של לפחות שליש מחברי המליאה. מי

שמכנס את הנשיאות יקבע את סדר היום שלה. כל חבר

מחברי הנשיאות רשאי להוסיף נושא לסדר היום של

ישיבת הנשיאות ובלבד שהודיע על כך בכתב לנשיא או

לממלא מקומו לפחות 7 ימים קודם למועד הישיבה.

21. הנשיא יהיה יושב ראש הנשיאות. אם נבצר ממנו לשבת

בראש הישיבות או אם ביקש זאת, ישב בראש ישיבות

הנשיאות ממלא מקום הנשיא.

22. עיתון יהיה חייב בפרסום הודעות לציבור מטעם מועצת

העיתונות על פי החלטת הנשיאות.

הנשיא וממלא מקום הנשיא

23. א. נשיא המועצה עומד בראש המועצה ומייצג אותה

כלפי חוץ.

ב. הנשיא ימלא את התפקידים המוטלים עליו לפי

התקנון, ידווח למליאה ולנשיאות על פעולות המועצה

ותכניותיה, יהיה אחראי מטעם הנשיאות לניהול ענייניה

של המועצה ויפעל לקידום מטרותיה, והכל בכפיפות

לתקנון המועצה ולהחלטות המליאה והנשיאות.

24. א. הנשיא וממלא מקום הנשיא יהיו נציגי ציבור. הנשיא

יכול שיבחר מקרב נציגי הציבור במליאה או מקרב

אישי ציבור שאינם חברים במליאה; ממלא מקום הנשיא

ט. למנות את המזכיר הכללי, הגזבר והיועץ המשפטי

של המועצה. היתה המשרה בשכר יהא המינוי עפ"י

הליכי מכרז שיאושרו ע"י הנשיאות.

י. לבחור את ועדת הביקורת של המועצה.

יא. להחליט על שינויים בתקנון המועצה.

הנשיאות

17. הנשיאות תנהל את ענייני המועצה ותפעל לקידום

מטרות המועצה בכפיפות לתקנון המועצה ולהחלטות

המליאה.

18. א. הנשיאות תמנה שבעה עשר חברים ותרכב משבעה

נציגי ציבור, חמישה עיתונאים וחמישה עורכים

ומו"לים, כדלהלן:

1) שבעה נציגי ציבור יבחרו על ידי נציגי הציבור חברי

המליאה ובתוכם נשיא המועצה וממלא מקום הנשיא.

2) חמישה עיתונאים יבחרו על ידי האיגוד הארצי של

עיתונאי ישראל מבין חברי המליאה.

3) חמישה עורכים ומו"לים מבין חברי המליאה יבחרו

באופן הבא:

א) רשת ידיעות אחרונות, רשת מעריב ורשת הארץ

יבחרו, כל אחת מהן נציג אחד.

ב) כל כלי התקשורת האחרים שהם חברי המועצה

יבחרו ביחד שני נציגים שיתחלפו מדי שנה תוך רוטציה

בין כלי תקשורת אלה לפי הסדר המוסכם.

ב. עם הצטרפותו של כל כלי תקשורת נוסף כחבר

במועצה, הוא יבחר נציג לנשיאות על פי סיווגו לאחת

משתי הקבוצות הנזכרות בפסקאות 3) א) ו-ב) לעיל,

כפי שתחליט הנשיאות באישור המליאה. בכל מקרה

כזה יישמר הייצוג היחסי של כל אחד ממרכיבי המועצה

בנשיאות ויגדל בהתאם לכך מספר נציגי הציבור ומספר

נציגי העיתונאים בנשיאות.

19. א. חבר הנשיאות יבחר לתקופה של שלוש שנים ויוכל

יבחר מקרב נציגי הציבור במליאה.

ב. הגופים השותפים במועצת העיתונות - נציגי הציבור, נציגי העורכים והמו"לים ונציגי העיתונאים - יפעלו במשך 45 יום להצגת מועמד מוסכם לנשיא ומועמד מוסכם למו"מ נשיא. אם בתוך 45 יום לא תושג הסכמה בין הגופים השותפים, יהיה כל אחד מחברי המועצה רשאי להציע מועמדים לנשיא ולמו"מ מקומו. ג. המליאה תבחר את הנשיא וממלא מקומו. ההצבעה על מועמד שאינו מוסכם תהיה חשאית, והבחירה תיעשה ברוב רגיל.

ד. מועמדות לממלא מקום הנשיא תוצג על דעת הנשיא או המועמד לנשיאות.

25. הנשיא וממלא מקום הנשיא שנבחרו לתפקידם יהיו חברים במליאה במקום הנשיא וממלא מקום הנשיא שסיימו את כהונתם, לפי העניין.

26. הנשיא וממלא מקום הנשיא שסיימו את כהונתם בנשיאות, יוזמנו לישיבות המליאה ויוכלו להשתתף בדיונים ללא זכות הצבעה, במשך חמש שנים מסיום הכהונה.

27. הנשיא רשאי להאציל מתפקידו לממלא מקום הנשיא.

28. נבצר מן הנשיא למלא את תפקידו, ימלא ממלא מקום הנשיא את תפקיד הנשיא.

חברות במוסדות המועצה

29. כל חבר במוסד ממוסדות המועצה רשאי לפרוש מחברותו במתן הודעה בכתב ליושב ראש הגוף בו הוא מכהן כחבר.

30. א. סברה הנשיאות כי יש להפסיק את חברותו של חבר במוסד ממוסדות המועצה משום שפעל בניגוד לתקנון או למטרות של המועצה, הפך את מרות המועצה או התנהג באופן שאינו הולם את חברותו באותו מוסד, רשאית הנשיאות להעלות בפני המליאה הצעה להפסקת

החברות.

ב. המליאה תדון בהצעת הנשיאות, תיתן לאותו חבר הזדמנות להופיע ולהשמיע את טענותיו בפני המליאה ותחליט אם לאמץ את הצעת הנשיאות.

ג. החליטה הנשיאות לאמץ את ההצעה להפסיק את החברות, תועבר החלטת המליאה לדיון בגוף שמינה אותו חבר וגוף זה יחליט אם להפסיק את החברות כמוצע.

ד. החליט אותו גוף להפסיק את החברות כמוצע, תופסק החברות וחבר אחר יבחר במקומו למשך התקופה שנותרה לסיום כהונתו.

ה. החליט אותו גוף שלא להפסיק את החברות כמוצע, או נמנע מלהחליט בהצעה במשך חודש ימים, תובא ההצעה לדיון חוזר במליאה והמליאה רשאית להחליט על הפסקת החברות.

31. נתפנה מקומו של חבר במוסד ממוסדות המועצה, או נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו, יוכל הגוף שבחר בו לבחור למשך התקופה שנותרה לסיום כהונתו חבר אחר במקומו.

מינוי ועדות

32. א. המליאה או הנשיאות רשאים למנות ועדות קבועות או ועדות לעניינים מסוימים.

ב. בכל ועדה יהיה לפחות עיתונאי אחד, עורך או מו"ל אחד ונציג ציבור אחד.

ג. אפשר שחלק מחברי הוועדה לא יהיו חברי המליאה ובלבד שרוב חברי הוועדה יהיו חברי המליאה.

ד. הגוף הממנה יקבע את סמכות הוועדה.

ועדת ביקורת

33. א. ועדת הביקורת תבדוק את ענייניה הכספיים והמשקיים של המועצה ואת פנקסי החשבונות שלה

בית הדין לאתיקה

39. בית הדין לאתיקה של מועצת העיתונות (להלן בית הדין) מוסמך לדון ולפסוק בתלונות על הפרת כללי האתיקה העיתונאית ע"י עיתונאים ועיתונים (לרבות כתבי עת למיניהם וכלי תקשורת אלקטרוניים), אף אם אינם חברים במועצת העיתונות.
40. המליאה רשאית לקבוע כללים בדבר הדרך להגשת תלונות נגד עיתונים או עיתונאים ובדבר התנאים לטיפול בתלונות כאלה, ולהבחין לעניין זה בין עיתונים שהינם חברים במועצת העיתונות לבין עיתונים אחרים.
41. המליאה תבחר את חברי בית הדין בשלוש רשימות, שוות בגודלן, במספר שיקבע מעת לעת ע"י המליאה, כדלקמן:
- א. רשימה של נציגי ציבור, מהם תבחר המליאה את יו"ר בית הדין ואת המשנה ליו"ר בית הדין.
- ב. רשימה של עיתונאים.
- ג. רשימת של עורכים ומו"לים.
- אפשר שחברי בית הדין לא יהיו חברים במליאה.
42. חבר בית הדין ייבחר לתקופה של שלוש שנים וניתן לשוב ולבחור אותו מחדש.
43. חבר בית הדין שהיה חבר המליאה בזמן שנבחר כחבר בית הדין ושחזל לכהן כחבר המליאה, תסתיים כהונתו כחבר בית הדין, אך ימשיך ויסיים את הדיון בכל תלונה שהחל לדון בה קודם שנסתיימה כהונתו, אלא אם המליאה החליטה להוציאו מן המליאה ולהורות שלא ימשיך בדיון.
44. נתקבלה במועצת העיתונות תלונה נגד עיתון או עיתונאי, תפעל המועצה כדלקמן:
- א. 1) היתה התלונה מופרכת בעליל – תידחה התלונה על הסף והודעה על כך תישלח למתלונן. הסמכות לדחות תלונה על הסף מן הטעם שהיא מופרכת בעליל, תהא נתונה לנשיא או למי שהוסמך לכך על ידו.

ותביא אחת לשנה בפני המליאה את המלצותיה לעניין אישור הדין וחשבון הכספי של המועצה.

ב. לא יכהן אדם הן כחבר הנשיאות והן כחבר ועדת הביקורת.

כספים

34. כל חבר המועצה ישלם דמי חבר. שעור דמי החבר יקבע מזמן לזמן ע"י המליאה, על פי הצעת הנשיאות, ועל דעת האיגוד הארצי של העיתונאים ושל ועדת העורכים.
35. א. התקציב השנתי של המועצה יערך ע"י הנשיאות ועל דעת האיגוד הארצי של העיתונאים ושל נציגי העורכים והמו"לים ויאושר ע"י המליאה.
- ב. כל פעולה מפעולות המועצה תהיה במסגרת התקציב המאושר.
36. הנשיאות רשאית להסמיך מורשי חתימה אשר יהיו רשאים לחייב את המועצה בהתחייבויות כספיות ובהתחייבויות אחרות. לכל התחייבות כספית מעל לסכום אשר יקבע ע"י הנשיאות מזמן לזמן, תידרש חתימת מורשה חתימה מנציגי הציבור, מורשה חתימה מנציגי העיתונאים ומורשה חתימה מנציגי העורכים והמו"לים.

סדרי עבודה

37. מגין חוקי לפתיחת ישיבה של המליאה, הנשיאות וכל גוף אחר של המועצה, הוא שלישי ממספר החברים, ובלבד שיהיו נוכחים לפחות עיתונאי אחד, עורך או מו"ל אחד ונציג ציבור אחד.
38. המליאה, הנשיאות וכל גוף אחר של המועצה רשאים לקבוע לעצמם את סדרי עבודתם, במידה שלא נקבעו בתקנון.

2) חלפו במועד הגשת התלונה למעלה משנים-עשר חדשים מאז שנעשה הפרסום או אירע האירוע נשוא התלונה, תידחה התלונה על הסף אלא אם החליט הנשיא, או מי שהוסמך על ידו, כי בשל נסיבות מיוחדות, ראוי לברר את התלונה על אף חלוף הזמן.

ב. מועצת העיתונות לא תברר תלונה שהוגשה לה ובמקביל גם לגוף שיפוטי או מעין שיפוטי או למשטרה אלא אם קבע היועץ המשפטי של מועצת העיתונות כי ניתן להפריד את נושא התלונה מההליכים האחרים וכי ראוי לקיים את ההליך במועצת העיתונות במקביל.

ג. לא נדחתה התלונה על הסף, תישלח התלונה לנילון תוך 48 שעות מהיום בו נתקבלה. הנילון יתבקש להגיב על התלונה בתוך 10 ימים.

ד. בתום 10 הימים האמורים תיבדקנה התלונה ותגובת הנילון (אם התקבלה) ע"י היועץ המשפטי או ע"י מי שהוסמך לכך על ידו, באישורו של הנשיא. הבדוק יחליט תוך 21 יום מיום שנתקבלה התלונה, אם התלונה מצביעה לכאורה על הפרה של כלל מכללי האתיקה העיתונאית ואם הוגשה על פי הכללים שנקבעו לעניין זה.

ה. החליט הבדוק האמור כי התלונה מצביעה לכאורה על הפרה של כלל מכללי האתיקה העיתונאית, תועבר התלונה בהקדם האפשרי ליו"ר בית הדין לאתיקה או, לבקשתו או בהעדרו, למשנה ליו"ר בית הדין לאתיקה.

45. עד להעברת התלונה אל יו"ר בית הדין לאתיקה או אל המשנה ליו"ר בית הדין לאתיקה, רשאי הנשיא, או אדם אחר אשר הוסמך לשם כך על ידו, לפעול להסדרת העניין, בהסכמת המתלונן והנילון, שלא על דרך השיפוט.

46. יו"ר בית הדין לאתיקה או המשנה ליו"ר בית הדין לאתיקה, לפי העניין, ימנה מותב אשר ידון בתלונה. המותב יורכב משלושה חברים, מהם אחד מרשימת

נציגי הציבור (שיוכל להיות גם יו"ר בית הדין לאתיקה או המשנה ליו"ר בית הדין לאתיקה), אשר יהיה יו"ר בית הדין וישב בראש המותב, אחד מרשימת העיתונאים ואחד מרשימת העורכים והמו"לים. המותב יהא רשאי לנסות לטפל בעניין, בהסכמת המתלונן והנילון, שלא על דרך השיפוט. לא נסתיים הטיפול בדרך זו בתוך 14 ימים, או באישור יו"ר בית הדין לאתיקה, תוך 21 ימים, ידון המותב בתלונה ויחליט בה.

47. יו"ר בית הדין לאתיקה והמשנה ליו"ר בית הדין לאתיקה, באישור הנשיאות, רשאים לקבוע את נהלי הדיון בבית הדין ולשנות אותם מעת לעת.

48. בית הדין לא יהיה כבול לסדרי הדיון ולדיני הראיות הנהוגים בבית המשפט ויהיה רשאי לנהוג בדרך הנראית לו טובה ויעילה לעשיית צדק.

49. החלטת בית הדין תתקבל ברוב קולות חבריו.

50. החליט בית הדין כי עיתון או עיתונאי הפר כלל מכללי האתיקה של מועצת העיתונות, רשאי בית הדין לנקוט נגד העיתון או העיתונאי, או שניהם, בהתחשב בנסיבות המקרה, אחד או אחדים מצעדים אלה:

א. אוהרה;

ב. נזיפה;

ג. פרסום התנצלות ע"י העיתון בנוסח ובמקום שייקבע ע"י בית הדין;

ד. השעיית עיתון מן המועצה לתקופה קצובה.

בין הדין רשאי להורות שהחלטה תפורסם גם בעיתונים אחרים, בנוסח מלא או מקוצר כפי שייקבע ע"י בית הדין.

51. א. בכל מקרה בו החליט בית הדין כי עיתון או עיתונאי הפר כלל מכללי האתיקה העיתונאית, יורה על פרסום החלטת בית הדין בעניין בעיתון הנוגע לעניין, בהקדם האפשרי ובהבלטה הראויה. לא ינתן להחלטה פרסום לפני עובר תקופת הערעור עפ"י סעיף 52 ב' להלן או

אם הוגש ערעור - עד למתן החלטת הערעור.

ב. רשאי בית הדין שלא להורות על פרסום כאמור, או להורות על פרסום חלקי או פרסום בהשמטת פרטים מסויימים, וזאת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

ג. עיתון יהיה חייב לנהוג לפי הוראות פרסום שניתנו ע"י בית הדין.

ד. סרב עיתון לפרסום על פי סעיף 50 או על פי סעיף זה, תורה נשיאות המועצה על פרסום החלטת בית הדין והסרוב האמור בעיתון או בעיתונים אחרים. פרסום זה יכול שילווה בגינוי מטעם המועצה לסרוב. אי פרסום תוך זמן סביר, כמוהו כסירוב לפרסום.

5.2. א. החלטת בית הדין ניתנת לערעור.

ב. כתב ערעור יוגש למזכירות המועצה תוך 10 ימים מיום שהודעה ההחלטה ע"י בית הדין. יו"ר בית הדין לאתיקה או המשנה ליו"ר בית הדין לאתיקה רשאי להאריך תקופה זו אם ראה טעמים מיוחדים לכך.

ג. הערעור ידון בפני מותב בן 5 או 7 חברים, כפי שיקבע ע"י יו"ר בית הדין לאתיקה או המשנה ליו"ר בית הדין לאתיקה, והוא שירכיב את המותב מתוך הרשימות האמורות בסעיף 41 דלעיל.

חבר מותב שעל החלטתו נסב הערעור, לא יכהן כמותב של ערעור על החלטה זו.

ד. יו"ר בית הדין בערעור יהיה משפטן. כמותב בן

חמישה חברים יהיו שנים מרשימת נציגי הציבור, שאחד מהם יהיה יו"ר בית הדין, ולסירוגין - שני חברים מרשימת העיתונאים וחבר אחד מרשימת העורכים והמו"לים, או שני חברים מרשימת העורכים והמו"לים וחבר אחד מרשימת העיתונאים. כמותב בן שבעה חברים יהיו שלושה חברים מרשימת נציגי הציבור, שני חברים מרשימת העיתונאים ושני חברים מרשימת העורכים והמו"לים. המגין החוקי כמותב של חמישה יהיה ארבעה חברים והמגין החוקי כמותב של שבעה יהיה חמישה חברים. ההחלטה בכל מותב תתקבל ברוב של חברי המותב.

ה. בדיון בערעור לא יובאו בפני בית הדין ראיות נוספות על אלה שהובאו בהליך נשוא הערעור, לבד אם התיר זאת יו"ר בית הדין מטעמים מיוחדים של עשיית צדק שירשמו.

ו. החלטת בית דין בערעור הינה סופית.

5.3. המליאה רשאית לשנות את התקנון, על פי הצעה של הנשיאות או הצעה חתומה ע"י שבעה חברי המליאה לפחות, בהחלטה שנתקבלה ע"י רוב של שני שלישים מן המשתתפים בהצבעה שבתוכו רוב חברי המליאה.

א מ נ ה

אני החתומים מטה, נציגי הציבור, נציגי המו"לים והעורכים ונציגי העיתונאים במועצת העיתונות בישראל חותמים על אמנה זו לאמור:

1. א. מועצת העיתונות מופקדת ומוסמכת מטעם הגורמים המיוצגים בה, לשמור על ערכי עיתונות חופשית - ובכללם חופש האינפורמציה, חופש הביטוי וחופש הבעת הדעה בישראל, ועל שמירת התנאים לקיומם.
- ב. מועצת העיתונות מופקדת ומוסמכת, מטעם הגורמים המיוצגים בה, להבטיח נאמנות לעקרונות האתיקה העיתונאית, מצד כל העוסקים בעיתונות, ועל קביעתן של אמות מידה המושתתות על מחוייבות מוחלטת לאמת, לדיוק, להגינות, להגנה על כבוד האדם ולכיבוד צינעת הפרט ואכיפתן.
2. מועצת העיתונות תוסיף לפעול לקליטה במסגרתה של אותם אמצעי תקשורת מתאימים אשר טרם הצטרפו אליה רשמית (לרבות מקומונים וכלי התקשורת האלקטרונית).
3. על מנת להדגיש את מחוייבותה של העיתונות לציבור, יהיה חלק נציגי הציבור במועצת העיתונות 40% מכלל חבריה, ואילו חלק נציגי המו"לים והעורכים יהיה 30% וחלק נציגי העיתונאים יהיה 30% מכלל חברי המועצה.
4. המועמד לנשיא מועצת העיתונות יהיה אדם המוסכם על שלושת מרכיבי המועצה ויבחר ע"י המועצה.
5. עניינים שהם בגדר סמכויותיה ותפקידיה של מועצת העיתונות, יובאו לידיעת המועצה על מנת שתשקול טיפולה בנדון.
6. נציגי המו"לים ועורכים ונציגי העיתונאים חוזרים ומאשרים את חובתם של המו"לים, העורכים והעיתונאים הקשורים במועצת העיתונות, לקיים את החלטות מועצת העיתונות ומוסדותיה המוסמכים.
7. החלטות מועצת העיתונות ומוסדותיה וידיעות הקשורות אליה המיועדות על ידם לפרסום, תפורסמנה בעיתונות במקום קבוע ובולט ותחת כותרת מיוחדת.
8. החל בתאריך אמנה זו, חומר פרסומי לא יפורסם בעיתונות בצורה הדומה לפרסום חומר מערכתי והמלצות ועדת סגל בנדון תיושמו באופן מלא וקפדני.
9. נציגי המו"לים העורכים והעיתונאים מתחייבים בשם שולחיהם ששולחיהם יעמידו לרשות מועצת העיתונות את האמצעים הדרושים לפעולתה, במסגרת תקציב אשר יאושר על ידי נשיאות מועצת העיתונות, מפעם לפעם. התקציב לשנת 1992 נקבע בהסכמה במקביל לחתימה על אמנה זו.
10. תקנון מועצת העיתונות יתוקן באופן שיתן ביטוי לאמור באמנה זו ללא דיחוי.
11. תקנון האתיקה (לרבות הקמת בית דין לאתיקה) יושלם תוך שלושה חודשים מיום חתימת אמנה זו.

ולראיה הגנו חותמים על אמנה זו בתל אביב היום 27 בחודש מאי 1993

נציגי הציבור :	נציגי העורכים והמו"לים :	נציגי העיתונאים :
פרופ' עמוס שפירא	אמנון נדב	אריה אבנרי
ד"ר ניצה שפירא-ליבאי	שבתאי הימלפרב	משה פרידמן
רפאל ורדי	אלתר ולגר	שרה פרידמן
	משה ורדי	רזי גוטרמן
	ד"ר יורם פרי	י. קרני - מזכ"ל מועצת העיתונות

מועצת
העיתונות בישראל

مجلس الصحافة في اسرائيل

СОВЕТ ПО ДЕЛАМ ПРЕССЫ В ИЗРАИЛЕ

ISRAEL PRESS COUNCIL